

ViWaT-Mekong-Planning

Công cụ hướng đến quy hoạch vùng sử dụng tài nguyên nước và đất bền vững cho ĐBSCL

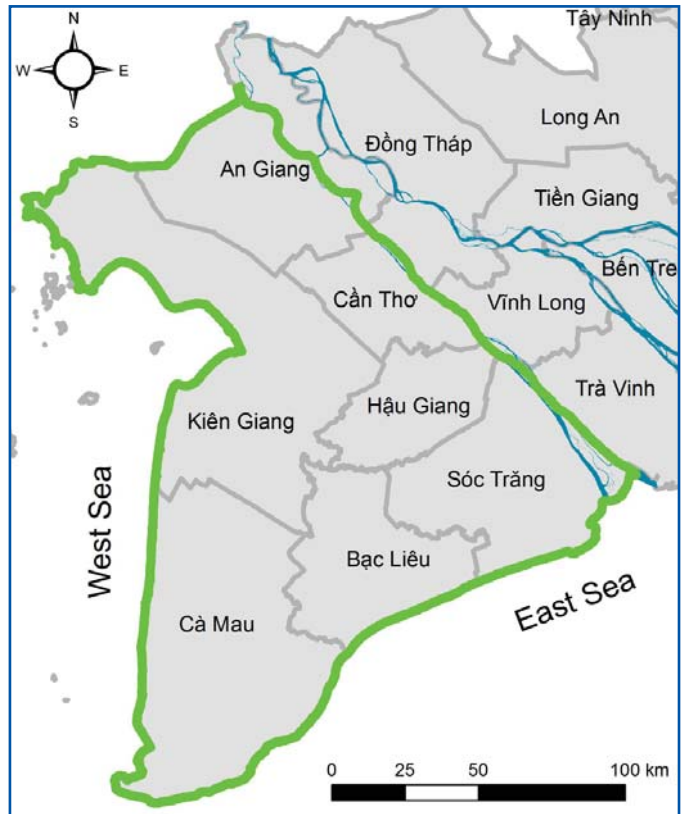
17.09.2019

Mục tiêu

Các hình thức sử dụng đất ở Đồng bằng sông Cửu Long (ĐBSCL) có liên hệ chặt chẽ với nguồn tài nguyên nước, đặc biệt là với độ mặn trong nước mặt và trữ lượng nước ngầm. Những thay đổi trong cơ cấu sử dụng đất trong thời gian gần đây đã một phần dẫn đến các tranh chấp trong việc sử dụng tài nguyên nước: khai thác nước ngầm quá mức, ô nhiễm nước mặt, v.v... Dự án nghiên cứu ViWaT-Mekong-Planning phát triển các công cụ nhằm hoàn hỗ trợ cho lập quy hoạch vùng sử dụng tài nguyên nước và đất ở ĐBSCL.

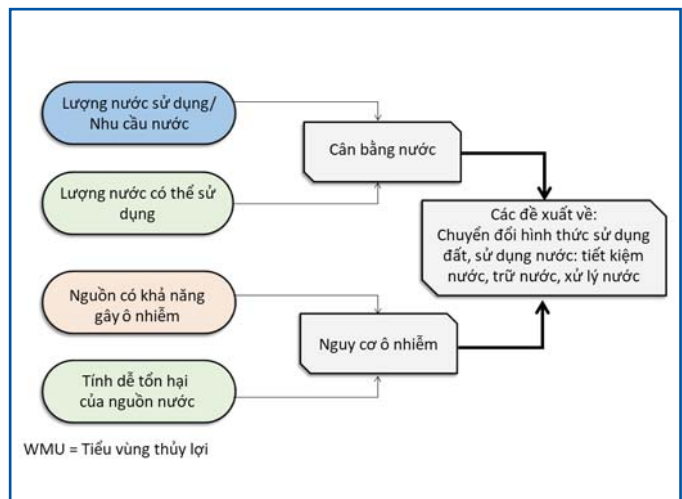
Vùng nghiên cứu của dự án bao gồm 7 tỉnh nằm ở bờ Nam sông Hậu bao gồm: An Giang, Cần Thơ, Kiên Giang, Hậu Giang, Sóc Trăng, Bạc Liêu và Cà Mau.

Cách tiếp cận

Dự án ViWaT-Mekong-Planning tính toán điều tra, nghiên cứu cân bằng nước và nguy cơ ô nhiễm với nguồn nước mặt và nước ngầm ở ĐBSCL.

Dự án ViWaT-Mekong-Planning xác định những nơi xảy ra tranh chấp về nguồn nước giữa các hình thức sử dụng đất, từ đó đưa ra các đề xuất, khuyến nghị nhằm hướng đến quy hoạch vùng sử dụng nước và đất bền vững.

Các đối tác phía Đức

EE+E - Environmental Engineering+Ecology, Ruhr University Bochum

LSU - Urban Management and Environmental Engineering, Ruhr University Bochum

RIM - Spatial Information Management and Modelling, Dortmund University

FRU - Fraunhofer UMSICHT Inst. for Environmental, Safety & Energy Technology, Oberhausen

ITT - Inst. for Technology & Resources Management in the Tropics and Subtropics, TH Köln

Ribeka GmbH, Bornheim

Disy Informationssysteme GmbH, Karlsruhe

Các đối tác phía Việt Nam

NAWAPI - Trung tâm Quy hoạch và Điều tra tài nguyên nước Quốc Gia

MPI - Bộ Kế Hoạch và Đầu Tư, Việt Nam

SIWRR - Viện Khoa học Thủy lợi miền Nam

VAH - Hội địa chất thủy văn Việt Nam

CTU - Trường Đại học Cần Thơ

Bối cảnh

Đồng bằng sông Cửu Long được đánh giá là một trong những khu vực sẽ chịu ảnh hưởng nặng nề nhất do biến đổi khí hậu, cũng như từ các can thiệp của con người: nước biển dâng, xâm nhập mặn, nước thải ra môi trường không được xử lý, khai thác sử dụng quá mức nước ngầm đang đe dọa đến đời sống của hơn 17.5 triệu người dân sinh sống tại đồng bằng.

Một loạt các hệ thống công trình thủy lợi: kênh mương, đê bao, bờ bao, cống đã được xây dựng trong vòng hơn 100 năm qua để biến ĐBSCL từ một vùng đất bùn lầy thành một trong những vùng canh tác lúa cho năng suất và sản lượng cao, người dân có thể canh tác 3 vụ lúa một năm. Bên cạnh đó là các vùng nuôi trồng thủy sản nước mặn và nước ngọt, cũng như công nghiệp chế biến các sản phẩm nông nghiệp – thủy sản.

ĐBSCL đang phải đối mặt với các thách thức, tranh chấp về sử dụng đất, đặc biệt là trong nông nghiệp. Cùng với các mối nguy từ biến đổi khí hậu, các tranh chấp xuyên biên giới về nguồn nước sông Mekong sẽ gia tăng tranh chấp trong sử dụng đất ở ĐBSCL.

Hiện nay, Bộ Kế hoạch và Đầu tư (Việt Nam) (Bộ KHĐT) đang giao cho liên danh Royal Haskoning (Hà Lan) – GIZ (Đức) thực hiện dự án lập “Quy hoạch tổng thể tích hợp vùng ĐBSCL”.

Phương án quy hoạch được đưa ra phải mang tính tích hợp liên ngành, liên tỉnh vào quy hoạch chung cho vùng, vừa phải phù hợp với quy hoạch tổng thể của quốc gia vừa có chức năng điều phối quy hoạch của các tỉnh.

Quy hoạch chung cho toàn vùng là cơ sở để điều phối kế hoạch đầu tư thực hiện các giải pháp quan trọng cho vùng, và định hướng cho quy hoạch của mỗi tỉnh trực thuộc. Quy hoạch phát triển vùng, do vậy đóng vai trò rất quan trọng trong quản lý tài nguyên nước cho ĐBSCL trong tương lai.

Dự án ViWaT-Mekong-Planning phối hợp chặt chẽ với Bộ Kế hoạch và Đầu Tư, các sản phẩm của dự án này: các công cụ để đánh giá, hỗ trợ cho lập quy hoạch sử dụng bền vững tài nguyên nước và đất sẽ thường xuyên được cập nhật, tích hợp vào dự án “Quy hoạch tổng thể tích hợp vùng ĐBSCL”.